

лича на онова въ сегашно връме: императорски лѣтописецъ спомѣнува за провлака и изворите нѣ далеко отъ града, изъ които Месемврие още тогава си черпили вода за пияние, понеже въ града нѣмали достатъчна вода, което било една голѣма несгода за въ случай на обсада. Въ черквите сѫ пазени многобройни мощи. Прѣзъ 1256 год. въ връме на латинското царство, Венециянетъ нагло нападнали града, тогава въ български ръцѣ и отвлѣкли главата на Св. Тодора, бившия имъ патронъ. Византийски грамоти спомѣнуватъ за четири тукашни манастире принадлежащи на патриаршията: Спасителевъ при Акрополъ, Матеръ Божия, св. Власъ подъ Балкана срѣщу града и поради войните манастирите така били западнати, щото патриархътъ, около 1382 год. ги прѣдалъ подъ управлението на мѣстния митрополитъ, като на неговъ екзархъ.

За важността на месемврийското пристанище за България, узнаява се изъ описание вѣзвръщанието на св. Савва срѣбъски изъ Палестина прѣзъ 1235 год. Отъ Цариградъ изпавалъ по море до „Несебра“, а отъ тукъ на коне—испроводени нему, на срѣща — отишълъ при царя Асъния въ Търново.

За мѣстната търговия има свѣдѣния и отъ италиянци. Венециянетъ вкаравали тукъ сукна, а искарвали брашна, пченица, и ячемикъ. Освѣти Венецианци, тукъ сѫ дохождали и Дубровничане.

Гражданетъ били Грѣци, но поради търговски причини имали сношения съ Българетъ. Когато българските работи земали лошо направление, както е било слѣдъ паданието династии на Тертеровцитѣ и Асеновцитѣ, Месемвриянетъ бѣрзо прѣмиали къмъ Византийцитѣ. При Свѣтослава, по договоръ прѣмиали къмъ Българетъ. Слѣдъ вѣзцириващето на Ивана Александра, испърво се дѣржали съ Византия, но не толкозъ корректно, защото щомъ византийцитѣ били побѣдени при Русокастро прѣзъ 1332 год. Месемвриянетъ се отмѣтили отъ тѣхъ. Въ онова връме планинската околностъ била българска, както се вижда и изъ българското вѣстание на войводата Добромира прѣзъ 1078 год.